

Inleiding

In dit bureauonderzoek is de bestaande situatie vanuit ecologisch oogpunt beschreven en is vermeld welke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Vervolgens is aangegeven waaraan deze ontwikkelingen – wat ecologie betreft – moeten worden getoetst. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen het toetsingskader dat door wettelijke regelingen wordt bepaald en het toetsingskader dat wordt gevormd door het beleid van Rijk, provincie en gemeente.

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit landbouwgronden met name bestemd voor akkerbouw. Het gehele plangebied wordt omringd door sloten.

Beoogde ontwikkelingen

De ruimtelijke ontwikkeling voorziet in de realisatie van circa 120 recreatiewoningen inclusief bijbehorende voorzieningen. Deze ontwikkeling wordt gerealiseerd als uitbreiding van het reeds bestaande recreatiebedrijf de Stelhoeve.

Hiervoor moeten de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- bouwrijp maken;
- bouwwerkzaamheden.

Beleid

Het rijksbeleid ten aanzien van de bescherming van soorten (flora en fauna) en de bescherming van de leefgebieden van soorten (habitats) is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De uitwerking van dit nationale belang ligt bij de provincies.

De begrenzing van de EHS is in Zeeland door Gedeputeerde Staten vastgesteld in het [Omgevingsplan Zeeland](#) 2012-2018 . In het Omgevingsplan staan ook de spelregels hoe om te gaan met de EHS. De wijzigingen van de EHS-begrenzing worden door Gedeputeerde Staten vastgesteld in het [Natuurbeheerplan Zeeland](#). Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Natuurbeschermingswet 1998

Uit het oogpunt van gebiedsbescherming is de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

- a. door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;
- b. door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen beschermde natuurmonumenten;
- c. door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de Minister van EZ). De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van het bestemmingsplan. De speciale beschermingszones (a) hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen.

Flora- en faunawet

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet (hierna Ffw) van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfsplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende reden van groot openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Met betrekking tot vogels hanteert het Ministerie van Economische Zaken de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen.

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen soms wel om nader onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

De Ffw is voor dit bestemmingsplan van belang, omdat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

Toetsing

Gebiedsbescherming

Natura 2000

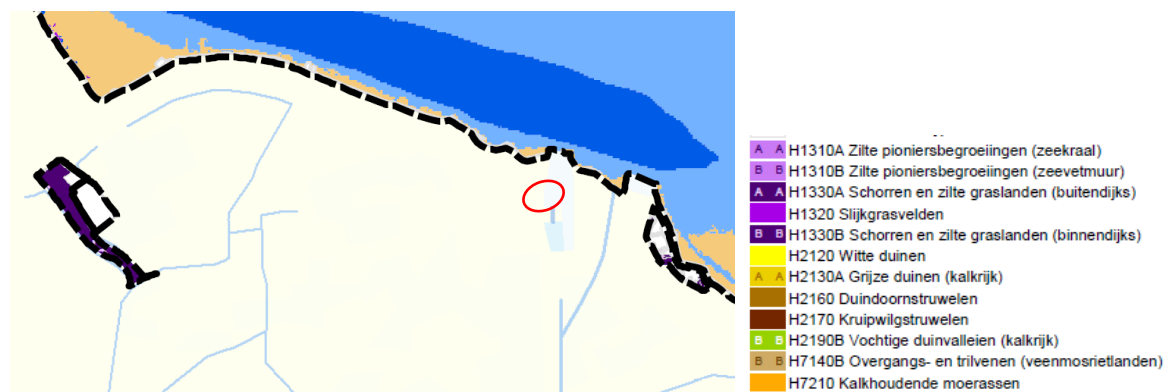
Het plangebied vormt geen onderdeel van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000. Ten noorden van de ontwikkeling, op circa 225 meter, is wel het Natura 2000-gebied Oosterschelde gelegen. Ten zuiden van Wemeldinge, circa 3 km van het plangebied, ligt het Natura 2000-gebied Yerseke & Kapelse Moer.

De ontwikkeling is buiten de Natura 2000-gebieden gelegen, waardoor alleen externe effecten kunnen optreden, zoals vermeting/verzuring door een toename van stikstofdepositie of verstoring door recreatie of de bouwwerkzaamheden.

Tussen de ontwikkeling en het Natura 2000-gebied Oosterschelde is een reeds bestaand recreatiebedrijf 'Stelhoeve' gelegen. Ook op de Oosterschelde zelf vindt reeds recreatie plaats. De ontwikkeling van de recreatiewoningen leidt niet tot een merkbare toename van de recreatieve verstoring in het Natura 2000-gebied. De bouwwerkzaamheden zullen tijdelijk leiden tot een toename van de verstoring. Vanwege de afstand en de tussenliggende buffer in de vorm van het bestaande recreatieterrein 'Stelhoeve' en de hoge dijk is deze verstoring beperkt (plaatselijk) van omvang en zal niet leiden tot negatieve effecten omdat er binnen de Oosterschelde voldoende onverstord gebied beschikbaar blijft tijdens de bouwfase. Vanwege de grote afstand tot het gebied Yerseke & Kapelse Moer treedt verstoring tijdens de bouwfase niet op. Extra recreanten zullen ook hier zich op reeds bestaande paden en routes begeven, waardoor eventuele extra recreanten opgaan in het reeds bestaande recreatieve gebruik.

Beschermde (stikstofgevoelige) habitattypen (H1330B) zijn aanwezig in de Deessche watergang (ten westen van Monnikendijk), de Kaarspolder (ten oosten van Wemeldinge) (zie **figuur 1**) en in Yerseke en Kapelse Moer (H1310A en H1330B). Op basis van berekeningen is bepaald dat de toename van de stikstofdepositie maximaal 0,14 mol N/ha/jr. bedraagt (deze is als bijlage bij de toelichting toegevoegd). De provincie Zeeland spreekt pas van een toename vanaf 0,5 mol N/ha/jr. Hier blijft de plantoename ruim onder.

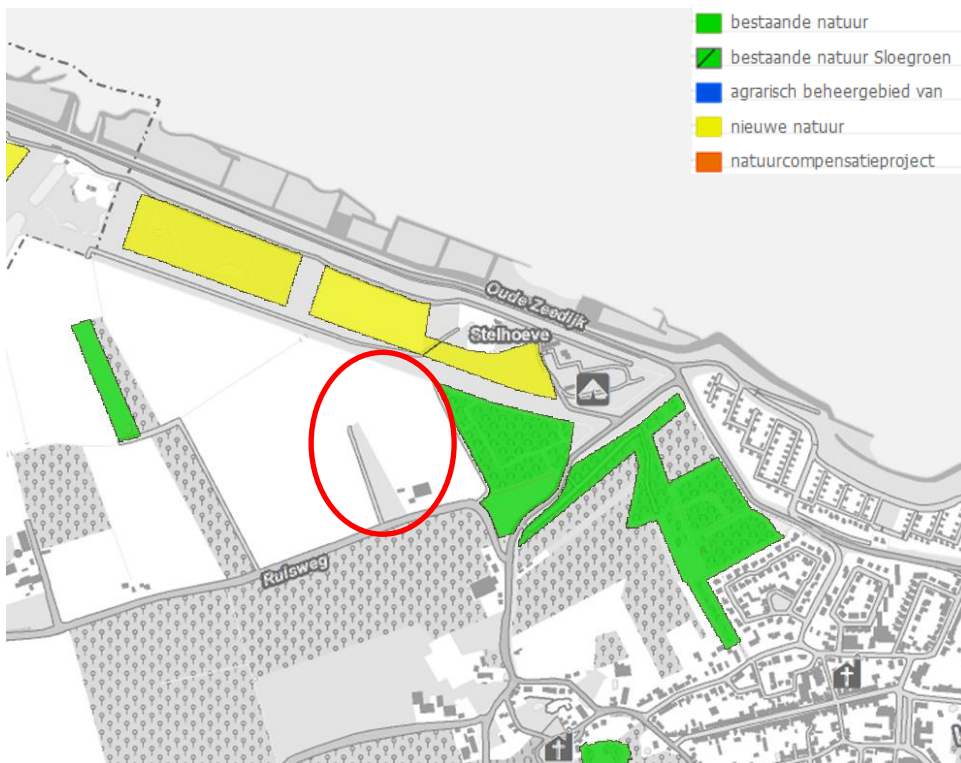
Op basis van bovenstaande analyse worden significante negatieve gevolgen op de Natura 2000-gebieden Oosterschelde en Yerseke & Kapelpolder uitgesloten.

Figuur 1. Uitsnede Habitattypenkaart Oosterschelde (rode cirkel = plangebied)

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Aan de noord- en oost zijde is wel EHS gelegen. Dit betreft bestaande en nieuw te realiseren natuur. De ontwikkeling vormt geen belemmering voor deze EHS, aangezien de structuur en de bomen niet worden aangetast. Negatieve effecten op de EHS worden uitgesloten.

Figuur 2. Beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied (bron: geo-loket provincie Zeeland).

De Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie staan de uitvoering van het plan niet in de weg.

Soortenbescherming

De huidige ecologische waarden zijn vastgesteld aan de hand van foto's van het plangebied, algemene ecologische kennis en verspreidingsatlassen/gegevens (onder andere Ravon en www.waarneming.nl).

Vaatplanten

In en langs de waterpartijen zijn naar verwachting groeiplaatsen van de beschermde zwanenbloem en dotterbloem aanwezig.

Vogels

De waterpartijen bieden leefgebied aan watervogels als meerkoet, wilde eend en waterhoen. Door het ontbreken van opgaande beplanting en de bewerking van de akker worden geen andere broedvogels verwacht.

Zoogdieren

Het plangebied biedt geschikt leefgebied aan algemeen voorkomende, licht beschermde soorten als mol, veldmuis, hermelijn, wezel, haas en konijn. Vanwege het ontbreken van opgaande beplanting en bebouwing heeft het plangebied geen functie voor vleermuizen.

Amfibieën

Algemene amfibieën als bruine kikker, middelste groene kikker, kleine watersalamander en gewone pad kunnen gebruik maken van het plangebied als schuilplaats en als voortplantingsplaats in de waterpartijen. Gezien de aanwezige biotopen komen hier geen zwaarder beschermde soorten voor.

Vissen

Beschermde vissoorten zijn hier niet te verwachten.

Overige soorten

Er zijn, gezien de aanwezige biotopen, geen beschermde reptielen en/of bijzondere insecten of overige soorten te verwachten op de planlocatie. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; het plangebied voldoet hier niet aan.

In tabel 1 staat aangegeven welke beschermde soorten er binnen het plangebied (naar verwachting) aanwezig zijn en onder welk beschermingsregime deze vallen.

Tabel 1: Naar verwachting aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied en het beschermingsregime

				Nader onderzoek nodig
Vrijstellingsrege-ling Ffw	tabel 1		zwanenbloem en dotterbloem mol, egel, veldmuis, hermelijn, wezel, haas en konijn bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en de middelste groene kikker	nee
Ontheffingsrege-ling Ffw	tabel 2		Geen	nee
	tabel 3	bijlage 1 AMvB	Geen	Nee
		bijlage IV HR	Geen	Nee
	vogels	cat. 1 t/m 4	Geen	Nee

Het bestemmingsplan voorziet in de realisatie van recreatiewoningen. De benodigde werkzaamheden ten behoeve van deze ontwikkeling kunnen leiden tot aantasting van te beschermen natuurwaarden.

- Er is geen ontheffing nodig voor de tabel 1-soorten van de Ffw omdat hiervoor een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen van de Ffw. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht. Dat betekent dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.
- Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Verstoring van broedende vogels is verboden. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In het kader van de Ffw wordt geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde. De meeste vogels broeden overigens tussen 15 maart en 15 juli (bron: website vogelbescherming).

Conclusie

In het plangebied komen verder geen matig of zwaar beschermde soorten voor. De Flora- en faunawet vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

Als gevolg van de ontwikkelingen treedt geen verstoring of vermesting/verzuring als gevolg van stikstofdepositie op in de Natura 2000-gebieden. De ontwikkeling is ook niet van invloed op de EHS. Zowel de Natuurbeschermingswet 1998 als het EHS-beleid van de provincie geen beletsel vormen voor de beoogde ontwikkeling.